

**Дослідження ставлення споживачів до гомеопатичних лікарських засобів та окреслення їх переваг щодо використання
Вакуленко Д.В.**

*Кафедра управління та економіки фармації,
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
uef-ipksf@ukr.net*

В сучасних умовах для фармацевтичного ринку України надзвичайно актуальним є імпортозаміщення, яке реалізується в рамках Державної програми на підставі Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011-2020 рр. В повній мірі це торкається гомеопатичних лікарських засобів (ГолЗ).

Необхідно зазначити, що доля ГолЗ вітчизняного виробництва становить лише 12,38% від усіх зареєстрованих на фармацевтичному ринку [1]. Це свідчить про недостатню потужність промислового виробництва таких ЛЗ. В той же час, екстемпоральне їх виготовлення в умовах аптек дозволяє частково вирішити це питання.

Тому метою наших досліджень стало визначення доцільності виготовлення екстемпоральних ГолЗ в умовах аптек шляхом соціологічних досліджень серед споживачів.

Встановлено, що весь контингент споживачів екстемпоральних ГолЗ представлений трьома групами. До першої групи нами віднесені відвідувачі гомеопатичних аптек, які мають постійний прибуток (67,0%). До другої групи увійшли пенсіонери, які найчастіше користуються ГолЗ для лікування хронічних захворювань (18,86%). До третьої групи віднесені непрацюючі та студенти (14,14%) [2,3,4].

При визначенні доцільності виготовлення екстемпоральних ГолЗ спиралися на з'ясування джерел надходження інформації споживачам про них. Встановлено, що у 35,70% випадках така інформація походить від лікарів-гомеопатів та лікарів, що використовують гомеопатичний метод лікування, 42,80% випадків вони отримують інформацію від рідних та близьких та у 21,80% з різних джерел інформації, зокрема, з мережі Internet, тощо. Як видно, переважають не професійні джерела інформації і тому є необхідність розширення та покращення надання такої інформації споживачам через спеціалістів медицини та фармації.

З'ясовано, що при використанні споживачами ГолЗ вони віддають перевагу саме гомеопатичному лікуванню, враховуючі певні чинники, до яких нами віднесені наступні: безпечність при лікуванні за рахунок мінімальних побічних ефектів (47,00%); індивідуальний підхід при призначенні (25,20%); використання рослинної сировини при виготовленні (22,50%); як альтернативний метод лікування (3,60%). Лише у 1,7% випадків споживачі не визначились остаточно у ставленні до екстемпоральних ГолЗ. В основному, це ті, що звернулися до лікаря-гомеопата чи в гомеопатичну аптеку вперше.

Висновок. Дослідженнями було встановлено позитивне ставлення споживачів до екстемпоральних ГолЗ, які при їх виборі дотримуються певних пріоритетів. Вказане свідчить, що розширення їх виробництва в умовах аптек є доцільним і може сприяти вирішенню питання імпортозаміщення на вітчизняному ринку.

Література

1. Толочко В. М. Дослідження до екстемпорального виготовлення гомеопатичних лікарських засобів в умовах аптек / В. М. Толочко, Д. В. Вакуленко // Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії : матеріали II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Харків, 12-13 листопада 2015 р.) – Х. : Вид-во НФаУ, 2015. – С. 242 – 243.
2. Вакуленко Д. В. Дослідження відношення населення до екстемпоральних гомеопатичних лікарських засобів / Д. В. Вакуленко // Український вісник психоневрології. – 2015. – Т. 23, Вип. 3 (84), дод. – С. 15–17.
3. Толочко В. М. Комп'ютерна програма статистичної обробки анкетних даних забезпечення населення гомеопатичними лікарськими засобами psppd (program for statistical processing of the personal data) та алгоритм її використання / В. М. Толочко, Д. В. Вакуленко // Інформ. лист. – Х. : НФаУ, 2014. – 9 с.
4. Статистика : підручник / С. С. Герасименко, А. В. Головач, А. М. Єріна та ін.; за наук. ред. д-ра економ. наук С.С. Герасименка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 467 с.